

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET

☒: 1358 Budapest, Széchenyi rakpart 19.

☎: 441-6501

Ügyszám: FRPS/83/2011/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

311/2011. (X. 26.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) **panaszos**¹ 2011. január 29-én előterjesztett **panaszát** a 2011. október 26-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – a Sz. Rendőrkapitányság – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben alapjogot csekély mértékben sértő intézkedésre került sor.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos a rendőrség több mulasztása, késedelmes intézkedése és a vele szemben foganatosított előállítás miatt fordult 2011. január 29-én elektronikus úton az Egyenlő Bánásmód Hatósághoz. Az Egyenlő Bánásmód Hatóság – hatáskör hiányában – további tájékoztatás és intézkedés céljából a panasz áttételéről döntött, és álláspontja az volt, hogy a panaszos számára – a gyanúsítással kapcsolatos sérelmek kivételével – hatékony, érdemi megoldást a Testület vizsgálata jelenthet, ezért továbbította a Testülethez a panaszt. A Testület a panaszt 2011. február 16. napján érkeztette.

A panaszos a Testület megkeresése alapján 2011. március 19-én előterjesztett beadványában aláírásával is megerősítette panaszát és kérte a Testület vizsgálatát.

I.

1) A panaszos beadványában előadta, hogy 2011. január 21-én felkereste volt barátnőjét, mivel személyes tárgyai nála maradtak és szerette volna azokat visszakérni tőle. Többszöri telefonhívás és üzenet ellenére nem tudta elérni a volt barátnőt, ezért felhívta a helyi

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

rendőrkapitányságot, és segítséget kért. A telefonban azt mondták, neki, hogy fáradjon be a rendőrségre, ott megteheti feljelentését, ezért a panaszos rendőrségre ment. A rendőrségen egy nyomozó arról tájékoztatta, hogy nem tudnak segíteni a problémája megoldásában, és javasolta, hogy forduljon bírósághoz a panaszos. Erre a panaszos közölte a nyomozóval, hogy ő nem szeretné hívogatni volt barátnőjét, mivel attól tart, hogy feljeleníti őt zaklatásért. A panaszos megjegyezte rendőri intézkedés nem történt.

A panaszos másnap, 2011. január 22-én ismételten megkísérelte személyes tárgyait visszakérni volt barátnőjétől. Ekkor járőrök jelentek meg a helyszínen, akiknek a jelenlétében visszakapta személyes dolgait, kivéve a kiskutyáját, amire csak később került sor.

Ezt követően 2011. január 23-án járőrök jelentek meg a panaszos otthonánál, és előállították a rendőrkapitányságra. A panaszos először nem tudta, hogy miért történik, mert vele nem közöltek semmit. Később kiderült, hogy volt barátnője feljelentette őt, ami miatt egy nyomozó gyanúsítottként hallgatta ki, aki közölte a panaszossal, „alapos a gyanú”. A panaszos ezután nyomozással kapcsolatos kérdéseket tett fel, és kiemelte, hogy ügyében egyes nyomozati cselekmények (pl.: híváslista lekérése) foganatosítására lett volna szükség, ennek ellenére őt gyanúsítottként hallgatták ki egy személy vallomása alapján és előállították. A panaszos hozzátette, hogy mindössze személyes dolgait szeretne volna visszakapni, amit a rendőrök is tudtak, mivel erről az előállítást megelőző pénteki napon értesítette őket. A panaszost öt órán keresztül tartották fogva, kihallgatták és elengedték.

A panaszos ezután 2011. január 24-én feljelentés megtétele céljából 14 óra 30 és 15 óra között megjelent a rendőrkapitányságon, ahol – nevének rögzítése után – tudatta a panaszfelvevővel, hogy kutyáját még nem kapta vissza, és azt tőle eltulajdonították. A panaszos kifogásolta, hogy mindenkivel őt megelőzően foglalkoztak, így csak este fél 7-kor került sorra. A feljelentése megtétele után ő hazament. Megjegyezte a panaszos, hogy ez idő alatta a volt barátnője is megjelent a rendőrségen.

Ezen a napon éjszaka a panaszos gépkocsiját megrongálták, az ablakát kövel bedobták és festékekkel összefújták. Amikor ezt észlelte reggel a panaszos, rendőröket hívott, akik közölték, tegyen feljelentést a rendőrségen. A panaszos ezért 2011. január 25-én bement a rendőrségre 8 és 9 óra között, ahol ismét minden utána érkező személy előbb került sorra, majd 11 óra 30 perckor a panaszfelvevő elment. A panaszos megítélése szerint nem akartak tőle feljelentést fogadni. Ekkor a panaszos ismét meglátta volt barátnőjét egy nyomozóval, és mivel nem értette, mi történik körülötte, más hangnemben kezdett beszélni. Erre megtehetette feljelentését, majd kiderült, hogy a panaszos volt barátnője azért volt a rendőrségen, mert nyomozók hallgatták ki. A panaszosnak ekkor visszaszolgáltatták kutyáját is.

A panaszos megítélése szerint előállítása helyett elegendő lett volna őt az ügyben először tanúként kihallgatni és számára idézést küldeni, figyelemmel viselkedésére és a bizonyítékok hiányos voltára.

2) A panaszos 2011. március 19-én előterjesztett panasz-kiegészítésében a panaszt azzal egészítette ki, hogy 2011. január 22-én a rendőrségen, röviddel megérkezése után egy nyomozótól a következő tájékoztatót kapta: intézkedni a panaszos által előadott ügyben nem tud, tanácsolta, hogy a panaszos forduljon a bírósághoz, illetőleg, hogy próbálja meg

visszakérni a személyes tárgyait a barátnőjétől. A panaszos erre úgy felelt, éppen azért kéri a rendőrség segítségét, mert nem szeretné, ha a volt barátnője feljelentené őt.

A panaszos 2011. január 23-án ismételten elment a volt barátnőjéhez, ahol 10 perc várakozás után két rendőrjárőr jelent meg, akik igazoltatták a panaszost. A panaszos elmondta várakozásának okát – azaz, hogy személyes tárgyait szeretné visszakapni –, valamint azt, hogy előző nap egy nyomozó ezt tanácsolta neki. Minután a rendőrök az érintett személy lakásához mentek, az egyik járőr szólt, hogy a panaszos mehet a dolgaiért.

Ezt követően a panaszos lakótársa jelezte a panaszos felé, hogy járőrök keresték a lakásán (aznap és másnap), ezért a panaszos befáradt a városi rendőrkapitányságra. A panaszost a rendőrkapitányságon előállították, ahol egy helyiségben ült négy órát, majd egy nyomozóhoz vitték. A panaszos megjegyezte, véleménye szerint a nyomozó nem ismerte az ügyet. Ezután a panaszos a kihallgatásán elhangzottakkal egészítette ki panaszát.

A panaszos hétfői napon ismét befáradt a rendőrségre, ahol három órát várakozott, majd megtette feljelentését.

Másnap a panaszos gépkocsija megrongálása miatt – a rendőrök helyszínelése után – fél 9 magasságában bement a rendőrségre, ahol csak hosszas várakozás után, 11 óra 30 perc körül – miután szóvá tette, érthetetlen számára, hogy mindenki a panaszos előtt megy be megtenni feljelentését – egy nyomozónő felvette a panaszos feljelentését.

3) Figyelemmel arra, hogy a panaszban és annak kiegészítésében a sérelmezett intézkedések és azok dátuma között eltérés mutatkozott, a Testület 2011. március 30-án, telefonon kereste fel a panaszost, amely során a panaszos a következőket adta elő.

A panaszos elmondta, hogy pontosan nem emlékszik arra, hogy 2011. január 21-én vagy 2011. január 22-én történt az első – megítélése szerint – intézkedés elmulasztása, de abban biztos, hogy az egy pénteki napra esett. A naptár megtekintése alapján megerősítette, hogy 2011. január 21-ére esett az első eseményt, amikor is ő rendőri segítséget kért (elsősor telefonon, majd személyesen a rendőrségen).

Előadta a panaszos, hogy 2011. január 22-én a rendőrök igazoltatták, amivel kapcsolatosan sérelme nincsen.

Ezután 2011. január 22-én éjszaka jelentek meg a rendőrök lakásánál, ahonnan elő akarták állítani. A panaszos azonban nem, csak lakótársa tartózkodott otthon. Másnap 2011. január 23-án ismételten megjelentek a rendőrök a panaszos otthonánál – ekkor a panaszos ott is tartózkodott – és előállították.

Ezután 2011. január 24-én és 25-én feljelentéseit – hosszadalmas várakozást követően – megtudta tenni. Ezen ügyekben a panaszos elmondta, hogy az eljárást a rendőrség megszüntette.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az Országos Rendőr-főkapitányság (a továbbiakban: ORFK) Ellenőrzési

Szolgálatán keresztül az illetékes rendőrkapitányságoktól, valamint megküldeni kérte a sérelmezett intézkedésekkel és elmulasztásokkal kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat.

1) Az illetékes Megyei Rendőr-főkapitányság vezetőjének az ORFK Ellenőrzési Szolgálat vezetőjének címzett, 2011. április 18-án kelt tájékoztató levele szerint a vizsgált eseménysorban több olyan eset is szerepel, amikor a panaszos a rendőrkapitányságot hívta. Ezen telefonhívásokkal összefüggésben a tájékoztató levél kiemeli, hogy a megyeszékhelyi rendőrkapitányságon összevont, szervezetenként nem a rendőr-főkapitánysághoz tartozó központi ügyelet működik a megyei rendőr-főkapitányság ügyeleti osztálya irányítása alatt. A panaszos telefonhívásaival kapcsolatos hanganyagokat az eltelt időből adódóan rendelkezésre bocsátani nincs mód, figyelemmel arra, hogy a központi ügyelet segélyhívó vonalaira érkező állampolgári bejelentésekről készült hanganyagok tárolása, a megőrzési időket tekintve a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 42. § (1) bekezdés alapján, valamint (6)-(7) bekezdéseiben foglaltak szerint történik. Az állampolgári bejelentésekről, előzetes figyelemfelhívást követően készült hangfelvételt, amennyiben annak későbbi eljárás során történő felhasználására (archiválására) nem kerül sor, az ügyeleten használt számítógépes berendezés az Rtv. 42. § (7) bekezdés a) pontja alapján automatikusan törli. A panaszolt események 2011. januárjában történtek, így az azzal kapcsolatos megkeresés kézhezvételekor a hanganyagok a fentiek szerint már törlésre kerültek.

Ezen tényezők és az illetékes városi Rendőrkapitányság vezetőjének írásos tájékoztatásában leírt körülmények járulnak ahhoz, hogy a 2011. január 21-ei telefonhívással, és az azt követően történt esetleges felvilágítás adásával kapcsolatban, érdemi adat rendelkezésre bocsátására nincs mód.

2) A illetékes Rendőrkapitányság 2011. április 18-án kelt tájékoztatása szerint a panaszossal szemben feljelentés alapján nyomozás folyik zaklatás vétségének megalapozott gyanúja miatt. A panaszost 2011. január 14-én jelentették fel, majd azt a feljelentő a közben történt események miatt több alkalommal kiegészítette. A tájékoztatás ezután tartalmazza a feljelentés és kiegészítések lényegét, illetőleg azt, hogy azokat a rendőrség továbbította a Testületnek.

a) A tájékoztató levél szerint a 2011. január 21-én a panaszos a Megyei Rendőr-főkapitányság Központi Ügyeletén tett bejelentését rögzítő hanganyag – és ez vonatkozik minden, jelen ügyben releváns hanganyagra – az Ügyeleti Osztály vezetőjének tájékoztatása szerint már nem áll rendelkezésre, tekintettel arra, hogy a rögzített felvételek az Rtv. 42. § (7) bekezdése alapján 30 nap után automatikusan törölődnek. Az osztályvezető az aznap szolgálatot teljesítő ügyeletesekkel jelentést íratott, azonban az eltelt idő, és a segélyhívó számra érkező napi 1000-1500 hívás miatt az esetre konkrétan nem emlékeztek. Az ügyeleten vezetett okmányok, nyilvántartások a panaszos bejelentésével kapcsolatban nem tartalmaznak adatokat.

A rendőrkapitányság objektumőrségénél rendszeresített nyilvántartó könyv adatai alapján a panaszos ezen a napon 20 óra 34 perckor személyesen is megjelent a rendőrkapitányságon, ahonnan 21 óra 40 perckor távozott. Az objektumőrség a könyvben „P. feljel” bejegyzést tett, ami azt jelenti, hogy a panaszos az öröknek úgy nyilatkozott, hogy feljelentés megtétele céljából érkezett. Az objektumőri szolgálatot a Megyei Rendőr-főkapitányság állományába tartozó fegyveres biztonsági őrök látja el, akik jogi képesítéssel nem rendelkeznek, így az általuk tett bejegyzésből további következtetések nem vonhatóak le. Az objektumőrség feladata a belépő személyek regisztrálása, illetve a belépő személy rövid nyilatkozata alapján

az illetékes szervezeti egység, előadó értesítése. A 2011. január 21-én szolgálatot teljesítő objektumőrök a panaszosra konkrétan nem emlékeztek, általánosságban elmondták, hogy ilyen esetekben a forrónyom szolgálat tagjait értesítik. A rendőrkapitányság forrónyomos szolgálatát a bűnügyi állomány adja, akik nyolc csoportba beosztva, 24 órás váltásban hivatali munkaidőn túl is rögzítik a feljelentéseket, végrehajtják a feljelentésekkel kapcsolatos halaszthatatlan nyomozati cselekményeket, intézkedéseket.

A forrónyom szolgálat tagjai adott napon – az éjszakai napszakban – a bűnügyi osztály állományába tartozó egy r. főhadnagy, egy r. hadnagy, egy r. zászlós és egy r. törzsőrmester voltak. Nevezetteket a parancsnokuk nyilatkoztatta a panaszos bejelentésével kapcsolatban, azonban az eltelt idő távlatából egyikük sem emlékezett az esetre, így jelentés elkészítésére nem került sor.

A rendőrség tájékoztatása szerint a panaszos bejelentése valószínűsíthetően arról szólt, hogy kapcsolatának megszakadása után el kívánta hozni a közösen használt lakásból a saját tárgyait, azonban az ott lakót nem érte el. A rendőrök e feltételezhető bejelentés tartalom alapján úgy nyilatkoztak, hogy ilyen esetekben a rendőrséghez forduló személyek részére arról adnak felvilágosítást, hogy a cselekmény eredendően nem bűncselekmény, így rendezése polgári peres úton történhet meg, melynek érdekében, ha a megegyezés nem lehetséges, a városi bíróságon kell keresetet benyújtani. A kereset benyújtható írásban is, azonban illetékköteles, ezért azt a rendőrség nem rögzítheti, és nem továbbíthatja. Természetesen gyakori, hogy olyan tartalmú bejelentés érkezik, amelyben nincs ugyan hatásköre a rendőrségnek eljárni, de a bejelentésről ennek ellenére is jegyzőkönyvet vesznek fel, és azt továbbítja a rendőrség az eljáró szerv, hatóság részére. (Ilyenek lehetnek többek között a kizárólagos ügyészi hatáskörbe tartozó, a magánvádas ügyekben tett feljelentések, vagy azok a bejelentések, amikor az elsődleges adatok alapján szükségesnek látszik jegyzőkönyv felvétele, annak rögzítését a nyomozó meg is kezdi, de már e kihallgatás végén tisztázódnak az események, és látható, hogy az ügyben nem állapítható meg bűncselekmény elkövetése.)

A felvilágosítás adás jelen esetben a rendőrkapitányság objektumában történt, de jellegében megegyezett azzal, amikor a közterületen szolgálatot teljesítő járőrtől, körzeti megbízottól kérnek az állampolgárok felvilágosítást, melynek a rendőr eleget tesz, de arról jegyzőkönyvet nem vesz fel és külön írásos jelentést sem készít. Felvetheti bűncselekmény gyanúját, ha az ingatlanból elköltöző személy saját tárgyait az ott maradó jogtalan eltulajdonítási szándékkal tartja magánál, azokkal sajátjaként rendelkezik, esetleg jogtalan eltulajdonítási céllal a másik felet már eleve tévedésbe ejtette, stb., önmagában azonban az a tény, hogy a bejelentő nem érte el aznap a másik felet, és a másik fél nem is reagált az üzenetére, ezt nem alapozza meg. Arra utaló adatok sem merültek fel, hogy a panaszos a jegyzőtől korábban már birtokvédelmet kért volna, ami által lehetősége és kötelessége lett volna a rendőrségnek további intézkedéseket tenni.

Adott eseménnyel kapcsolatban további adatok nem voltak beszerezhetőek, összességében megállapítható, hogy a rendőrkapitányság tagjai hasonló esetekben eleget tesznek kötelességüknek, és az Rtv. 24. §-a alapján a szükséges felvilágosítást, segítséget megadják.

b) A panaszos által 2011. január 22-én történekkel kapcsolatosan a tájékoztató levél rögzíti, hogy 12 óra körüli időben bejelentés érkezett a központi ügyeletre, arról, hogy a panaszos – aki ellen a bejelentő zaklatás miatt már feljelentést tett – megrugdosta az ajtót és a lépcsőház

előtt áll. Az ügyelet a megadott címre irányította a Rendőrkapitányság, Közrendvédelmi Osztály, Őr- és Járőrszolgálati Alosztály állományába tartozó egy r. főtörzsőrmentert és egy r. törzsőrmentert, akik mindkét személlyel felvették a kapcsolatot, a történekről jelentést készítették. A jelentésben írtak szerint a bejelentő lehetővé tette a panaszos részére, hogy személyes tárgyait elvigye, illetve a felek további vitás kérdésekben is megegyeztek. Hivatalból üldözendő bűncselekmény vagy szabálysértés a rendőrök jelenlétében nem történt, így további rendőri intézkedés nem vált szükségessé. (A rendőrkapitányság vezetője zárójelben utalt a BH2005. 313. bírósági határozatra, mely szerint garázdaság megállapítását lehetővé tevő kihívóan közösségellenes magatartásnak nem tekinthető a terhelteknek – zárt lépcsőházban kialakult alkalmi vitát követő – pillanatnyi indulatból fakadó, egymással szemben megvalósított kölcsönös tettelegessége). Az eljáró rendőrök az Rtv. 24. §-ában írtaknak megfelelően jártak el, a felek között fennálló polgári jogi vita rendezése érdekében a lehetőség szerinti segítséget, felvilágosítást megadták, hatáskörüket nem lépték túl.

A bejelentő (és feljelentő) még ugyanezen a napon személyesen is megjelent a rendőrkapitányságon és kiegészítette a korábbi feljelentést. A feljelentés rögzítését követően a forrónyom szolgálat vezetője úgy döntött, hogy a panaszos gyanúsítottként történő kihallgatására minél előbb kerüljön sor. Ez egyrészt nyomozástaktikai, nyomozás-időszerűségi okokból, másrészt a bűncselekmény megszakítása, súlyosabb bűncselekmény megelőzése érdekében vált szükségessé, hiszen a sértett (feljelentő) egymást követő újabb és újabb feljelentései alapján látható volt, hogy a feljelentett személy cselekményével továbbra sem hagyott fel, illetve félt az elkövetési magatartás esetleges eldurvulása. A kihallgatás foganatosítása érdekében megkeresték a szolgálatban levő közterületi állományt, és kérték az előállítás foganatosítását. A szolgálatban levő járőrök az este és az éjszaka folyamán több alkalommal is keresték a panaszost, azonban nem találták otthon, így vele szemben nem intézkedtek.

c) Ugyanezen okból másnap, 2011. január 23-án a szolgálatban levő járőrök (egy r. őrmester, egy r. főtörzsőrmenter és egy r. őrmester) ismét megjelentek a panaszos lakcímén, de ekkor sem találták otthon. A panaszos a nap folyamán, röviddel fél egy előtt önként jelentkezett, személyesen megjelent a rendőrkapitányságon. A rendőrkapitányság központi ügyelete erről értesítette a járőröket, akik a kapott utasításnak megfelelően, 12 óra 30 perckor a panaszost az Rtv. 29. § (1) bekezdés alapján igazoltatták, az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja alapján – mint bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személyt – előállították, aminek során, az Rtv. 31. § (1) bekezdése alapján, támadásra vagy önvészély okozására alkalmas tárgy elvétele végett ruházatát átvizsgálták. A panaszos nem élt az intézkedés ellen panasszal, élelmezést és hozzátartozó vagy más személy értesítését nem kérte. A tájékoztató levél szerint „alapesetben nem lett volna szükség arra, hogy az önként megjelent személyt előállítsák, azonban nem volt tudomása a rendőrségnek arról, hogy milyen célból jelent meg, és biztosítani kellett, hogy kihallgatása előtt ne távozzon el a rendőrkapitányságról”. A panaszossal szemben a fentiek szerint magánlakásban nem történt intézkedés.

A Testület megkeresésére az intézkedő r. főtörzsőrmenter előjárója utasítására újabb jelentést készített, mely szerint a panaszost a napszaknak megfelelően köszöntötte, bemutatkozott, azonosította magát, ismertette vele szolgálati helyét, és közölte az intézkedés célját is, így tájékoztatta arról, hogy zaklatás bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt állítja elő.

A panaszos mindvégig együttműködő volt, így nem került sor kényszerítő eszköz alkalmazására, illetve előállító helyiségben sem helyezték el. A „járőr leíróban” az intézkedő járőrökkel együtt várta meg a panaszos, míg a bűnügyi állomány átveszi.

Az átadás 14 óra 12 perckor történt meg, a panaszost a forrónyom szolgálatban levő, a rendőrkapitányság bűnügyi osztálya állományába tartozó r. őrnagy vette át. Az intézkedés kezdete (12 óra 30 perc) és az átadás időpontja között eltelt idő szükséges volt egyrészt ahhoz, hogy a járőrök a ruházatátvizsgálást elvégezzék, a jelentést elkészítsék, a bűnügyi állományt értesítsék, másrészt ahhoz, hogy a bűnügyi állományból kijelölésre kerüljön a kihallgatást végrehajtó személy, illetve e személy a nyomozati iratokat a kellő mértékben áttanulmányozza, amely nélkül a gyanúsított kihallgatására értelemszerűen nem kerülhetett sor.

Az eljáró nyomozó a szükséges és nyomozástaktikai okokból is ajánlott, előzetes kapcsolatfelvételt követően a gyanúsított kihallgatásáról felvett jegyzőkönyvet 14 óra 34 perckor kezdte meg, és azt 16 óra 25 órakor zárta le. A panaszos ezt követően az igazoláson feltüntetett időpontban, 16 óra 35 perckor szabadon távozott a rendőrkapitányság épületéből.

Az igazoláson nem található meg az intézkedés alá vont aláírása, ennek oka a következő. Az igazolást a rendőrség által használt ügyviteli program (Robotzsaru) az előállításról készült nyomtatvány részeként kezeli, az irat azzal együtt kerül nyomtatásra, azonban ilyenkor a szabadon bocsátás időpontja értelemszerűen még nem ismert. Ennek időpontját később, a szükséges nyomozati cselekmények elvégzését követően a bűnügyi állomány jegyzi rá, és ő adja át az iratot az eljárás alá vontnak. Az átvételt az eljárás alá vont egyrészt a jelentés részét képező nyilatkozaton, másrészt az igazolás egy példányán is igazolja aláírásával. A panaszolt esetben az átvétel igazolása a nyilatkozaton megtörtént, az igazoláson azonban nem. A szóban meghallgatott r. őrnagy a konkrét kihallgatás részleteire mér nem emlékezett, de úgy nyilatkozott, hogy azt minden esetben kitölti, aláírja (ahogy jelen iraton látható is), és átadja az érintettnek az irat esetleges visszatartásának, át nem adásának nincs is értelme. Jelen ügyben a gyanúsított a kihallgatásáról felvett jegyzőkönyvet az előírt helyeken aláírta, a nyilatkozatot szintén aláírta, az igazolás aláírása azonban – az eljáró nyomozó nyilatkozata szerint véletlenül – elmaradt. A megállapítottak alapján az előadó figyelmét a rendőrkapitányság vezetője felhívta a pontos, precíz munkavégzésre.

A panaszos gyanúsítottai tájékoztatása a büntetőeljárásról szóló törvényben foglaltaknak megfelelően, a jegyzőkönyvben is rögzítetten, a panaszos aláírásával igazoltan megtörtént. A levélben a rendőrkapitányság vezetője megjegyezte: a gyanúsított kihallgatása nem rendőri intézkedés, hanem egy, a büntetőeljárásról szóló törvény által szabályozott nyomozati cselekmény, melynek során a tájékoztatás a jegyzőkönyvben foglaltakon túl minden olyan kérdésre vonatkozóan megtörténik az Rtv. 24. §-ában írtaknak megfelelően, amely adott pillanatban előre tudható, és amelyet az eljárási törvény lehetővé tesz.

d) A objektumőrségnél vezetett nyilvántartás szerint a panaszos 2011. január 24-én 14 óra 43 perckor jelent meg a rendőrkapitányságon abból a célból, hogy feljelentést tegyen. A feljelentés felvételére 18 óra 49 perctől 19 óra 40 percig került sor (a tényleges kapcsolatfelvétel természetesen a jegyzőkönyv rögzítését megelőzően már megtörtént, de időpontja nem mutatható ki). A feljelentést a bűnügyi osztály bűnmegelőzési alosztályának vezetője, egy r. alezredes rögzítette. A beléptetés időpontja és a jegyzőkönyv megkezdésének időpontja közötti különbség a következőkből adódik. A rendőrkapitányságra érkező állampolgárok feljelentéseit, bejelentéseit, panaszait hivatali munkaidőben alapvetően két fő panasz felvevő rögzíti. A hivatali munkaidő (hétfőtől csütörtökig 16 óra, pénteken 13 óra 30 perc) után érkező állampolgárok bejelentéseit az aktuálisan szolgálatban levő forrónyomos állomány fogadja. Ezen állomány (jellemzően 4 fő) azonban nem csak a feljelentéseket rögzíti, hanem feladata a szükséges halaszthatatlan nyomozati cselekmények végrehajtása is.

A napi operatív helyzet függvényében így előfordul, hogy a panaszosoknak várnia kell, mert a forrónyom tagjai egyéb tevékenységüket (pl. házkutatás, kihallgatások, szembesítések, sürgős körözés kiadások, stb.) végzik.

2011. január 24-e hétfői nap volt, a hét első munkanapja. E napokon általában is több állampolgár érkezik a rendőrkapitányságra, a hétvégén történt (felfedezett) bűncselekmények nagy része miatt a sértettek jellemzően hétfőn tesznek feljelentést. A rendőrkapitányságra naponta 100-150 állampolgár érkezik. A feljelentések rögzítése részben érkezési, részben viszont a bűncselekmények súlyossága, és aszerinti sorrendben történik, hogy mely ügyekben van lehetőség már az elsődleges információk alapján halaszthatatlan nyomozati cselekmények elvégzésére, ez utóbbiak természetesen előnyt élveznek. A parancsnoki és beosztotti állomány is mindent megtesz annak érdekében, hogy az ügyfelek fogadása gyorsan, gördülékenyen menjen, a nagy forgalom miatt azonban esetenként előfordulhatnak ehhez hasonló esetek.

A panaszos bejelentő várakozásának fentiekén kívül nem volt más oka, a rendőrkapitányság létszáma nem teszi lehetővé a forrónyomos csoportok számának bővítését, hiszen abba a teljes bűnügyi állomány be van osztva. A lehetőségeink szerint maximálisan biztosítjuk azt, hogy az állampolgárok a nap 24 órájában hozzánk fordulhassanak.

A panaszos feljelentése alapján halaszthatatlan nyomozati cselekmények elvégzése, további intézkedések megtétele nem vált szükségessé. Maga a feljelentő is utalt arra feljelentésében, hogy volt barátnője feljelentette őt zaklatás miatt, ezért azóta nem is próbálta vele felvenni a kapcsolatot, csak a kutyáját szeretné visszakapni. A feljelentést rögzítő alosztályvezető a tudomására jutott adatok alapján helyesen arra a megállapításra jutott, hogy a feljelentésnek a rendőrkapitányságon már van „előzménye”, így indokolt, hogy a további eljárási cselekményekről ezen előzmények ismeretében szülessen döntés.

A gyanúsított kihallgatásához hasonlóan a feljelentés felvétele sem rendőri intézkedés, hanem egy, a büntetőeljárási törvény által szabályozott nyomozati cselekmény, melynek során – a feljelentő érdeklődésére esetén – a tájékoztatás a jegyzőkönyvben foglaltakon túl minden olyan kérdésre vonatkozóan megtörténik, amely adott pillanatban előre tudható, és amelyet az eljárási törvény lehetővé tesz.

e) A panaszos 2011. január 25-én első ízben telefonon tett bejelentést a rendőrkapitányságra arról, hogy ismeretlen elkövető egy kővel bedobta a gépkocsija hátsó ablakát. Az ügyelet elsődlegesen, halaszthatatlan nyomozati cselekményként intézkedett a helyszíni szemle elvégzésére, melyet a bizottság 8 óra 20 perctől 8 óra 40 percig végre is hajtott.

Az objektumórségnél vezetett nyilvántartás szerint a panaszos ezt követően 9 óra 16 perckor jelent meg a rendőrkapitányságon abból a célból, hogy feljelentést tegyen. A feljelentés felvételére 11 óra 27 perctől 12 óráig került sor. A feljelentést a Nyomozó Osztály, Élet- és Ifjúságvédelmi Alosztály állományába tartozó (adott napon forrónyom szolgálatot ellátó) r. hadnagy rögzítette.

Ezzel kapcsolatosan a rendőrkapitány megjegyezte, hogy a feljelentéseket elsősorban a panasz felvevők rögzítik, de ha a panaszosok nagy száma indokolja, a várakozás elkerülése, és az állampolgárbarát szolgáltatás nyújtása érdekében a forrónyom tagjai lehetőségük szerint hivatali időben is besegítenek, így történt jelen esetben is. A helyszíni szemle elvégzésén és a

feljelentés rögzítésén túl – további adatok, információk így lehetőség hiányában – más nyomozati cselekmény, intézkedés e napon nem történt.

A panaszos feljelentő felvilágosítása és tájékoztatása ez esetben is a büntetőeljárásról szóló törvényben foglaltak szerint történt meg, ezt a jegyzőkönyv aláírásával igazolta, illetve az eljárási cselekmény közben zajló kommunikáció során nevezett minden olyan egyéb kérdésre is választ kaphatott, melyet e törvény lehetővé tesz.

3) Egy 2011. január 22-én kelt rendőri jelentés szerint egy r. főörzsőrmester és egy r. őrmester 2011. január 22-én az ügyelet utasítására jelent meg Sz. város R. utcájában, mivel onnan bejelentés érkezett. A bejelentés szerint a bejelentő volt barátja a bejárati ajtónál áll, több üzenetet küldött neki és belerúgott a bejárati ajtóba. Ez a személy a panaszos volt, akivel szemben a bejelentő már több feljelentést tett korábban.

A rendőri jelentés szerint a bejelentő átadta rendőri jelenlétben a panaszos személyes tárgyait. Mivel a panaszos a bejelentőnek ajándékozott kiskutyát is vissza akarta kérni, amit eleinte a volt barátnő nem akart visszaadni – figyelemmel arra, hogy a kutya tulajdonosa megítélése szerint ő maga –, ezért írtak egy papírt olyan tartalommal, hogy a panaszost terhel minden felelősség, amennyiben a kutyával történik valami. A panaszos a rendőri jelenlét alatt többször kijelentést tett arra vonatkozóan, hogy bejelentőnek keresztbe tesz a munkahelyén, „elintézi, hogy kirúgják”. Végül a bejelentő átadta a kutyát a panaszosnak.

4) Az előállítás végrehajtásáról szóló 2011. január 23-án kelt jelentés szerint a panaszost az Rtv. 29. § (1) bekezdés első fordulata alapján igazoltatták, a 31. § (1) bekezdés szerint, mint személyi szabadságában korlátozott személyt átvizsgálták, az Rtv. 33. § (2) bekezdése b) pontjára tekintettel – bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható személy – előállították.

Az előállítás a rendőrkapitányság előtti területen történt. A jelentés az intézkedés alapjául szolgáló esemény rövid leírásaként azt tartalmazza, hogy 2011. január 23-án 7 óra 30 perckor két r. őrmester és egy r. főörzsőrmester megjelent a panaszos lakásánál, akinek a nyomozó kollégák kérték az előállítását bűncselekmény elkövetése végett.

Ezután 12 óra 30 perckor az ügyelet utasítására megjelent egy intézkedő rendőr a rendőrkapitányság épülete előtt, mert a panaszos önként bement a rendőrkapitányságra. A panaszost előállították további intézkedések megtétele végett.

Az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról tájékoztató, annak idejéről szóló igazolás kiadásra került. A panaszost 14 óra 12 perckor adták át a „Forrónyom-ra” további intézkedés végett.

A parancsnoki vélemény és kivizsgálás szerint a panaszos igazoltatása, átvizsgálása és előállítása jogszerű és szakszerű volt.

A panaszos a jelentéshez tartozó „Nyilatkozat” elnevezésű dokumentumon kijelentette, hogy az Rtv. 92. § és 93. §-a alapján a jogorvoslati jogaira vonatkozó tájékoztatást megkapta, ő panasszal nem kíván élni. Úgy nyilatkozott továbbá, hogy Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról, annak várható időtartamáról a tájékoztatást szóban megkapta, az előállítás

időtartamáról kiállított igazolást átvette. Az előállító helyiségben történő elhelyezéssel kapcsolatosan a jogairól és a kötelezettségeiről szóló írásos tájékoztatást a panaszos átvette, továbbá úgy nyilatkozott: élelmezést nem kér, betegségben nem szenved, sérülése nem keletkezett, orvosi ellátásban nem részesült.

5) A 2011. január 13-án kiállított előállítás időtartamáról szóló igazolás szerint a panaszos személyi szabadságot korlátozó rendőri intézkedés foganatosítása az Rtv. 33. §-a alapján történt, 2011. január 23-án 12 óra 45 perctől 16 óra 35 percig tartott. A panaszos úgy nyilatkozott, hogy panasza nem keletkezett az előállítás időtartama alatt, hozzátartozó/képviselő kiértékesítését és élelmezést nem kért. A panaszos az igazolás átvételét aláírásával nem igazolta.

6) A Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Ügyeleti Osztály vezetőjének tájékoztatása szerint a 2011. január 21-ei, 22-ei, 24-ei és 25-ei - a 112-es és 107-es segélyhívó számokra érkező bejelentések már nem állnak rendelkezésre, mivel azok tárolási ideje a hatályos norma alapján 30 nap, így a januári felvételek már automatikusan törlésre kerültek.

A 2011. január 21-én és 22-én szolgálatot ellátó ügyeletesek egy része (3 fő) jelentést készítetett és a szabadnapon lévő ügyeleteseket az esettel kapcsolatban telefonon nyilatkoztatta az osztályvezető. A szolgálatot ellátó ügyeletesek mindegyike úgy nyilatkozott, hogy az esetre nem emlékeznek, az ügyben szereplő személyekkel kapcsolatos intézkedésekre nem emlékeznek.

Az osztályvezető megjegyezte, hogy a megyei rendőr-főkapitányság segélyhívó központjára napi 1000-1500 telefonhívás érkezik. 2011. január 21-én és 22-én tett bejelentéssel kapcsolatban ellenőrizte a rendelkezésre álló ügyeleti dokumentációt, de az átiratban szereplő személyekkel, eseménnyel kapcsolatban bejegyzést nem talált. A városi Rendőrkapitányság objektumában szolgálatot teljesítő Fegyveres Biztonsági Őrség által vezetett azon nyilvántartás, amely az objektumba történő belépéseket tartalmazza a fenti személyekkel összefüggésben 2011. január 21-én, 22-én, 24-én és 25-én tartalmaz bejegyzéseket.

Az érintett napokon szolgálatot teljesítő fegyveres biztonsági őrök telefonos nyilatkozatása is megtörtént az ügyben, akik közül senki sem emlékezett konkrétan az ügyben szereplő személyekre, valamint a velük kapcsolatban tett intézkedésekre. Hozzátette, hogy a fegyveres biztonsági őrség által beléptetett személyek száma napi 100-150 fő között mozog. A fegyveres biztonsági őrség megkérdezett beosztottai jelentették, hogy általánosságban a panaszosok objektumba érkezését követően a panaszfeltevőt, vagy a forró nyomos szolgálatot értesítik, akik a további szükséges intézkedések lefolytatásáról intézkednek.

7) A Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Ügyeleti Osztályának – 2011. április 12-én, illetve 2011. április 13-án kelt – jelentéseinek tartalma megegyezik Megyei Rendőr-főkapitányság Rendészeti Igazgatóság Ügyeleti Osztály vezetőjének tájékoztatásával.

Ezek szerint 2011. január 22-én 8 órától 2011. január 23-án 8 óráig a megyei rendőr-főkapitányság központi ügyeletén ügyeletvezetőként szolgálatot teljesítő r. százados úgy nyilatkozott, hogy a panaszossal és volt barátnőjével nem kommunikált, ezért érdemi információt nem tud közölni. Ugyanebben az időpontban ügyeletesként szolgálatot teljesítő r.

zászlós nem emlékezett a panaszossal és volt barátnőjével történt intézkedésre, ezért nem tudott érdemben nyilatkozni az ügyben. A 2011. január 21-én szolgálatot teljesítő r. százados szintén nem emlékezett arra, hogy betelefonált-e, illetve, hogy beszélt-e a panaszossal, mivel naponta 1000-1200 bejelentés érkezik a 112-es segélyhívóra.

8) A városi Rendőrkapitányság Közrendvédelmi Osztály, Őr- és Járőrszolgálati Alosztály r. főtörzsőrmesterének 2011. április 15-én kelt jelentése szerint 2011. január 23-án 7 óra 30 perckor a szolgálatirányító parancsnok utasítására megjelent a panaszos lakcímén, hogy onnan szándékos bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt előállítsa városi rendőrkapitányságra.

Az előállítás végrehajtását a nyomozó kollégák kérték, akik azt a tájékoztatást nyújtották, hogy a panaszos akkori párja tett feljelentést a panaszos ellen zaklatás miatt és ennek okán kell gyanúsítottként kihallgatni.

A panaszos előállítása nem vezetett eredményre, mivel a panaszos nem tartózkodott otthon. Az előállítást az intézkedő r. főtörzsőrmester nem tudta foganatosítani, a panaszos lakásánál rendőri intézkedés nem történt.

A napi szolgálat ellátása során 12 óra 30 perckor az ügyeltes tiszt utasította, hogy jelenjen meg a városi Rendőrkapitányságon, mert a panaszos annak várótermében tartózkodik, ezért el kell végezni az előállítást.

A panaszost a r. főtörzsőrmester intézkedés alá vonta, amelynek során a napszaknak megfelelően köszönt, bemutatkozott, azonosította magát, ismertette vele szolgálati helyét, valamint közölte vele az intézkedés okát. Ezután tájékoztatta a panaszost, hogy a fentiek alapján szándékos bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt előállítja a kapitányságra. Majd ismertette vele az előállítás azon okait és céljait, amit a nyomozó kollégák a tudomására hoztak. A panaszost a lakásából („abszolút”) nem állították elő.

Az előállítottal szemben nem alkalmazott a r. főtörzsőrmester kényszerítő eszközt, mivel arra nem volt szükség, a panaszos végig együttműködő volt.

Mivel a panaszos magatartása nem indokolta, ezért a szükséges iratok elkészülésének idejéig a panaszos az Őr- és járőrszolgálati alosztály leíró helyiségében tartózkodott, az előállítást foganatosító r. főtörzsőrmester és járőrtársai jelenlétében.

Miután körülbelül 30 perc alatt elkészültek a dokumentumok, azt jelezte a r. főtörzsőrmester a nyomozó kollégáknak, akik egyéb szolgálati feladataik miatt csak 14 óra 12 perckor kezdtek meg a szükséges intézkedéseiket az előállítottal, ekkor vették át az Őr- és járőrszolgálati alosztálytól a panaszost. A panaszos a várakozási idő alatt továbbra is a leíró helyiségben foglalt helyet.

14 óra 12 perckor a nyomozóknak átadták a panaszost, az előállítás végrehajtásáról szóló jelentést a hozzá tartozó igazolásokkal. Mivel az előállítás után a panaszost nem a r. főtörzsőrmester szabadította, így az igazolást sem ő adta át neki, hanem az őt kihallgatónak kellett arra ráírni a szabadítás időpontját.

9) A rendőrség továbbította a Testület számára a panaszos 2011. január 23-án 14 óra 34 perckor kezdődő gyanúsított kihallgatásáról szóló jegyzőkönyvet. A jegyzőkönyv 16 óra 25 perckor került lezárására.

10) Ezen túlmenően a rendőrség rendelkezésre bocsátotta a panaszos által 2011. január 24-én megtett feljelentést. A jegyzőkönyv tanúsága szerint a feljelentés tétel kezdő időpontja 18 óra 49 perc volt, a jegyzőkönyvet 19 óra 40 perckor zárták le. A panaszos feljelentésében kérte az eljárás megindítását volt barátnőjével szemben és jelezte, hogy kutyáját mihamarabb szeretné visszakapni.

11) 2011. január 25. napján 8 óra 20 perckor kelt – járműre vonatkozó – szemle megtartásról szóló jegyzőkönyv szerint ezen a napon a panaszos gépkocsiját ért rongálás miatt jelent meg a panaszos gépkocsinál a nyomozó hatóság részéről egy szemle bizottság. A szemlét 2011. január 25-én 8 óra 40 perckor fejezte be a szemlebizottság.

12) A panaszos 2011. január 25-én 11 óra 27 perckor tett feljelentést a gépkocsiját ért rongálás miatt. A jegyzőkönyvet a nyomozó hatóság részéről egy r. hadnagy 12 órakor zárta le.

13) A rendőrség megküldte a panaszossal szembeni, zaklatás miatt megtett 2011. január 14. napján kelt feljelentést, majd a feljelentő folytatólagos kihallgatása alkalmából felvett 2011. január 16-án, 2011. január 22-én és 2011. január 25-én kelt jegyzőkönyveket. A feljelentések a panaszos visszatérő, zaklató jellegű magatartásáról számolnak be.

14) A rendőrség továbbította a rendőrkapitányság épületébe való belépéseket tartalmazó nyilvántartást. E szerint a panaszos 2011. január 21-én 20 óra 34 perckor megjelent a rendőrségen, és onnan 21 óra 40 perckor távozott. A bejelentés céljaként „P. feljel.” került rögzítésre.

A következő bejegyzés 2011. január 24-éhez köthető, amikor 14 óra 53 perckor érkezett a panaszos a rendőrkapitányságra, és onnan 19 óra 55 perckor távozott. A bejelentés céljaként „P. feljel.” került rögzítésre.

A nyilvántartás szerint a panaszos 2011. január 25-én 9 óra 16 perckor érkezett, és 12 óra 10 perckor távozott a rendőrségről. A bejelentés céljánál „P. rongálás” szerepel.

III.

A Testület a panaszos beadványa és a rendőrség által rendelkezésre bocsátott iratok alapján vizsgálata tárgyává tette azt, hogy 2011. január 21-én történt-e rendőri mulasztás és azt, hogy 2011. január 23-án jogszerűen került-e sor a panaszos előállítására. Ezután a Testület értékelte, hogy 2011. január 24-én és 25-én sérült-e a panaszos valamely alkotmányos alapjoga azzal, hogy csak hosszas várakozás után tudta a megtenni a feljelentéseit. A Testület nem vizsgálta a 2011. január 22-én történeteket, figyelemmel arra, hogy 2011. március 30-án a panaszos elmondta, hogy ezen a napon a rendőrök őt mindössze igazoltatták, amit nem tartott sérelmesnek.

A Testület itt hívja fel ugyanakkor a figyelmet arra, hogy az Rtv. 92. §-ának (1) bekezdése alapján – mások mellett – azon kérdések vonatkozásában nincsen hatásköre eljárni és állást foglalni, amelyek valamely büntetőeljárás keretében foganatosított intézkedés, illetőleg nyomozati cselekmények megtételével vagy annak elmulasztásával – így a vizsgált ügyben a telefonlista lekérése – kapcsolatos. A vizsgált esetben a Testület tehát nem vizsgálhatja a panaszos gyanúsított minőségben való kihallgatása jogszerűségét, valamint azt sem, hogy bekérte-e vagy sem a nyomozó hatóság a panaszos feljelentésével összefüggésében érintett telefonlistákat. A Testület felhívja a panaszos figyelmét – ahogy az Egyenlő Bánásmód Hatóság tájékoztatása szerint a hatóság is megtette –, hogy ezen sérelmek a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvény (a továbbiakban: Be.) hatálya alá tartoznak, mely az eljárás egyes szakaszaiban biztosítja a megfelelő jogorvoslati lehetőségeket az arra jogosult részére.

A vizsgálat során a Testület megállapította, hogy a rendőri intézkedések érintették a panaszos Magyar Köztársaság Alkotmányáról szóló 1949. évi XX. törvény (a továbbiakban: Alkotmány) 2. § (1) bekezdéséből levezetett tisztességes eljáráshoz, az 54. § (1) bekezdésében szabályozott emberi méltósághoz való jogát, a személyi szabadsághoz fűződő, az Alkotmány 55. § (1) bekezdésében biztosított.

1) A Testület elsőként az értékelte, hogy 2011. január 21-én megfelelő tájékoztatásban és segítségben részesült-e a panaszos, mind a telefonon történt bejelentésekor, mind pedig az azt követő rendőrségen történő személyes megjelenés alkalmával.

a) A panaszos sérelmezte, hogy 2011. január 21-én, amikor segítséget kért a rendőrségtől, mindössze annyi tájékoztatást kapott, hogy feljelentés megtétele esetén a rendőrségre szükséges befáradnia.

Ezzel kapcsolatosan a rendőrségi iratok szerint a panaszos bejelentéséről készült hangfelvétel már nem áll rendelkezésre, figyelemmel arra, hogy a központi segélyhívóra érkező állampolgári bejelentésekről készült hanganyagok tárolása az Rtv. 42. § (1) bekezdése, valamint (6)-(7) bekezdése alapján történik. A központi ügyeleten használt számítógépes berendezés automatikusan törli az Rtv. 42. § (7) bekezdésének a) pontja alapján a bejelentésekről készült hangfelvételeket, amennyiben azokat későbbi eljárásban nem használják fel. Ezen a napon szolgálatot teljesítő ügyeletvezető jelentésében úgy nyilatkozott, hogy a panaszossal nem kommunikált, ezért érdemi információt nem tud közölni. Az ügyeletes és egy szintén 2011. január 21-én szolgálatot teljesítő r. százados a történetekre nem emlékezett. Több rendőrségi iratban is szerepel, hogy napi 1000-1200 bejelentés érkezik a 112-es segélyhívóra.

A panaszbeadvány alapján megállapítható, hogy a panaszos telefonon tett bejelentése arra vonatkozott, hogy volt barátnőjét ő többszöri telefonos felkeresés ellenére sem érte el, ami miatt személyes tárgyait nem tudja tőle visszakérni. Erre azt a felvilágosítást kapta, hogy feljelentés megtétele céljából fáradjon be a rendőrségre. A panaszos szerint ezzel rendőrség intézkedést mulasztott.

A Testület utal az Rtv. 13. § (1) bekezdésére, mely szerint a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel,

illetve illet a tudomására hoznak. A Szolgálati Szabályzat 3. § (1) bekezdése ezt tovább részletezve úgy rendelkezik, hogy bűncselekmény vagy szabálysértés észlelése, valamint a közbiztonságot, a közrendet, az államhatár rendjét, a polgárok személyét vagy javait sértő vagy fenyegető veszélyhelyzet esetén, illetőleg ha illet hoznak tudomására, a rendőrt intézkedési kötelezettség terheli.

A Testület megítélése szerint – ugyan a rendőrségi hanganyag nem állt már rendelkezésre, illetőleg a 2011. január 21-én az ügyeleten szolgálatot teljesítő beosztottnak nem tudtak érdemben nyilatkozni az ügyben – a panaszbeadvány alapján megállapítható, hogy a panaszosi bejelentés nem tartalmazott olyan tényt vagy körülményt ami alapján, figyelembe véve az Rtv. 13. § (1) bekezdését és a Szolgálati Szabályzat 3. § (1) bekezdését, a rendőrséget intézkedési kötelezettség terhelve volna. **A Testület ezért úgy foglalt állást, hogy nem mulasztott intézkedést a rendőrség, ezáltal pedig nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.**

b) A panaszos a telefonos bejelentést követően a rendőri tájékoztatásra megjelent a rendőrségen. Ennek kapcsán megjegyezte, hogy ekkor sem történt intézkedés és egy nyomozó azt a tájékoztatást nyújtotta neki, hogy intézkedni nem tud az ügyben, valamint javasolta, hogy problémájával forduljon bírósághoz, vagy volt barátnőjétől próbálja meg visszakérni személyes tárgyait. A panaszos közölte, éppen azért kér rendőri segítséget, mert nem szeretné, ha volt barátnője feljelentené.

Ezzel kapcsolatosan a Testület egyrészt az értékelte, hogy a rendőrségnek fennáll-e az Rtv. 13. §-a szerinti intézkedési kötelezettsége, másrészt pedig, hogy megfelelő felvilágosítást kapott-e a panaszos.

A rendőrség érdemi információt konkrétan a panaszossal kapcsolatosan nem tudott ugyan szolgáltatni, azon túl, hogy a rendőrségre történő belépéseket rögzítő nyilvántartás szerint a panaszos 2011. január 21-én 20 óra 34 perckor jelent meg ott és 21 óra 40 perckor távozott. A panaszos – a beadványában előadottaknak megfelelően – rendőrségi nyilvántartás szerint is valóban megjelent a rendőrkapitányságon. Az objektumország nyilvántartása szerint „P. feljel.” céljából érkezett a panaszos a rendőrségre, ami azt jelenti, hogy feljelentést kívánt tenni. Az objektumország ilyen esetekben értesíti az illetékes szervezeti egységet, előadót. Az objektumország panaszosra nem emlékeztek, de általánosságban elmondták, hogy ilyen esetekben a forrónyom szolgálat tagjait értesítik. A forrónyomos szolgálatot a bűnügyi állomány adja, akik rögzítik a feljelentéseket, végrehajtják a feljelentéssel kapcsolatos halaszthatatlan nyomozati cselekményeket, intézkedéseket. Az ezen a napon szolgálatot ellátó forrónyom szolgálat tagjai az eltelt idő távlatából nem emlékeztek az esetre.

A rendőrség csak valószínűsíteni tudta, hogy a panaszos bejelentésének tartalma az volt, hogy a párkapcsolatának megszakadása után el kívánta hozni a közösen használt lakásból a saját tárgyait, azonban az ott lakót nem érte el. A rendőrök e feltételezhető bejelentés tartalom alapján úgy nyilatkoztak, hogy ilyen esetekben a rendőrséghez forduló személyek részére arról adnak felvilágosítást, hogy a cselekmény eredendően nem bűncselekmény, így rendezése polgári peres úton történhet meg, melynek érdekében, ha a megegyezés nem lehetséges, a városi bíróságon kell keresetet benyújtani írásban, ami illetékköteles. A rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztatása szerint továbbá a tárgyi esetben a felvilágosítás adás ugyan a rendőrkapitányság objektumában történt, de jellegében megegyezett azzal, amikor a közterületen szolgálatot teljesítő járőről, körzeti megbízottól kérnek az

állampolgárok felvilágosítást, melynek a rendőr eleget tesz, de arról jegyzőkönyvet nem vesz fel és külön írásos jelentést sem készít. Megjegyezte azt is, hogy bűncselekmény gyanúját felvetheti az, ha az ingatlanból elköltöző személy saját tárgyait az ott maradó jogtalan eltulajdonítási szándékkal tartja magánál, azokkal sajátjaként rendelkezik, esetleg jogtalan eltulajdonítási célzattal a másik felet már eleve tévedésbe ejtette, stb. Önmagában viszont azon tény, hogy a panaszos nem érte el a másik felet, és a másik fél nem is reagált az üzenetére a bűncselekmény elkövetésének gyanúját nem alapozta meg. Arra utaló adatok sem merültek fel, hogy a panaszos a jegyzőtől korábban már birtokvédelmet kért volna, ami által lehetősége és kötelessége lett volna a rendőrségnek további intézkedéseket tenni. A rendőrkapitányság vezetője végül hozzátette, hogy hasonló esetekben a rendőrkapitányság tagjai hasonló esetekben eleget tesznek kötelességüknek, és az Rtv. 24. §-a alapján a szükséges felvilágosítást, segítséget megadják.

A panaszos előadása és a rendőrség tájékoztatása – bár a rendőrség csak feltételes felvilágosítást tudott nyújtani – lényegében egybecseng, azaz a panaszos azért ment a rendőrségre, hogy előadja azon problémáját, hogy volt barátnőjétől nem tudja személyes tárgyait visszakérni, mivel ő nem reagál a telefonos megkeresésekre, valamint, hogy azt javasolták a panaszosnak, amennyiben nem tudnak megegyezni az érintett személlyel, annyiban a bírósághoz tud fordulni ilyen kérdés tisztázása érdekében a panaszos.

A jelen állásfoglalás III/1) a) pontjában ismertetett Rtv. 13. § (1) bekezdésére és Szolgálati Szabályzat 3. § (1) bekezdésére hivatkozással, valamint utalással az Rtv. 24. § (2) bekezdésére – ami kimondja, hogy a magánérdekek védelme az Rtv. alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne –, illetőleg tekintettel a panaszos személyes bejelentésének tárgyára, a Testület úgy foglalt állást, hogy a rendőrséget nem terhelte intézkedési kötelezettség. **Tehát nem mulasztott intézkedést az eset kapcsán a rendőrség, ami által nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.**

Ezután a Testület azt értékelte, hogy az Rtv. 24. §-ában foglalt felvilágosítás-adási kötelezettségnek eleget tett-e a rendőrség. Ezen rendelkezés szerint ugyanis 24. § (1) bekezdése a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni. Noha a rendőrség csak feltétesen tájékoztatást nyújtott a felvilágosítás tartalmát illetően, ugyanakkor a panaszosi és a rendőrségi előadás lényegét illetően megegyezik: a panaszosnak azt javasolták, hogy próbálja először rendezni magánúton a kérdést, másrésztől – amennyiben az nem vezet eredményre – ilyen ügyben a bírósághoz tud fordulni. A Testület megítélése szerint megfelelő tájékoztatást kapott a panaszos, figyelemmel arra, hogy olyan ügyben próbált segítséget kérni a rendőrségtől, ami polgári jogi kérdés, és annak megítélése bíróságra tartozik, tekintve, hogy bűncselekmény eljövetelesének gyanúja nem merült fel. **A Testület szerint a felvilágosítást illetően sem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.**

2) A Testület ezután azt vizsgálta meg, hogy 2011. január 23-án indokoltan és a megfelelő jogalap birtokában került-e sor a panaszos előállítására, azzal összefüggésben miképpen érvényesült az Rtv. 20. §-a, valamint, hogy az előállítás időtartama nem tekinthető-e aránytalanul hosszúnak.

A Testület a panaszos előállítása vizsgálatánál azt vette alapul, hogy a panaszost a rendőrkapitányságról állították elő. Ezt azért fontos leszögezni, mert a panaszos első beadványában úgy fogalmazott, hogy otthonánál keresték 2011. január 22-én, majd 2011. január 23-án onnan előállították. Ehhez képest panasza kiegészítésében arról számolt be, hogy önmaga ment a rendőrségre, azért mert őt korábban keresték a rendőrök otthonánál. Ezt követően a Testület mások mellett ezen kérdést is tisztázni kívánta, akkor amikor a panaszost 2011. március 30-án telefonon felkereste. Ekkor a panaszos úgy nyilatkozott, hogy 2011. január 23-án előállították, amikor ő is otthon tartózkodott. A rendőrségi dokumentumok a panasz-kiegészítéssel megegyezően arról tanúskodnak, hogy a panaszos önszántából jelent meg a rendőrségen, noha való igaz, őt megkísérelték bűncselekmény elkövetésének gyanúja miatt 2011. január 22-én az esti órákban, majd éjszaka is előállítani. A Testület ezért azt fogadta el a tényállás alapjául, hogy a panaszost a rendőrség épületéből állították elő.

a) Az Rtv. 33. § (1) és (2) bekezdése taxatív sorolja fel az előállítás okait, amelyek közül az előállítás végrehajtásáról szóló jelentésben az intézkedő rendőr a panaszos előállítása indokaként a Rtv. 33. § (2) bekezdése b) pontját jelölte meg. Ezen rendelkezés értelmében a rendőr a hatóság vagy az illetékes szerv elé állíthatja azt, aki bűncselekmény elkövetésével gyanúsítható.

A panaszos előállításával kapcsolatosan fontos körülményt rögzít a rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztatása. Eszerint 2011. január 22-én a panaszost korábban zaklatás miatt feljelentő személy ismételt megjelent a rendőrkapitányságon és kiegészítette feljelentését. Ezért a forrónyom szolgálat vezetője úgy döntött, hogy a panaszos gyanúsított kihallgatása mihamarabb szükséges, mivel az újabb feljelentésekből kiderült, ő nem hagyott fel zaklató jellegű cselekményeivel, és féltő volt magatartásának eldurvulása. A kihallgatás foganatosítása érdekében megkeresték a közterületi állományt és kérték a panaszos előállítását. Ezzel egyező információkat tartalmaz az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés, valamint az előállítást foganatosító r. főörzsőrmester jelentésének kiegészítése. A jelentések szerint nyomozók kérték a panaszos előállítását, mivel a vele szembeni feljelentések alapján zaklatás elkövetése miatt gyanúsított kihallgatása vált szükségessé.

Szükséges rámutatni arra, hogy a rendőri feladatok ellátásának és az utasítások teljesítésének kötelezettségéről az Rtv. 11. §-ának (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni.

Jelen esetben az intézkedő rendőr a nyomozó hatóság döntése alapján foganatosított intézkedést, figyelemmel arra, hogy a panaszossal szemben megtett feljelentések alapján bűncselekmény elkövetésével volt gyanúsítható.

Tekintettel arra, hogy kétséget kizáróan megállapítható, hogy a panaszos előállítását a rendőrség, mint nyomozó hatóság rendelte el, ezért a Testület megállapította, hogy az Rtv. 33. § (1) bekezdés b) pontja kellő jogalapot biztosított a panaszos előállítására.

Ugyanakkor az Rtv. 33. § (2) bekezdés b) pontja szerinti előállítási ok alapján a rendőrség az érintett személyt mindössze előállíthatja, vagyis a jogszabályhely csupán a lehetőséget biztosítja az előállításhoz és az adott esetben az intézkedő rendőr diszkrecionális jogkörébe tartozik annak eldöntése, hogy valóban feltétlenül szükséges-e annak foganatosítása.

Azon kérdés megítéléséhez, hogy a rendőrség megalapozottan döntött-e a panaszos előállítására mellett, az Rtv. 15. §-ában előírt arányossági követelmény ad eligazítást. A rendelkezés értelmében „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”, továbbá „több lehetséges és alkalmas rendőri intézkedés, illetőleg kényszerítő eszköz közül azt kell választani, amely az eredményesség biztosítása mellett az intézkedéssel érintettre a legkisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással jár”.

A rendelkezésre álló adatok alapján egyértelmű, hogy a panaszos a rendőrségre önként ment be, figyelemmel arra, hogy őt otthonában többször keresték. A rendőrkapitányság vezetőjének tájékoztatása szerint „alapesetben nem lett volna szükség arra, hogy az önként megjelent személyt előállítsák, azonban nem volt tudomása a rendőrségnek arról, hogy milyen célból jelent meg, és biztosítani kellett, hogy kihallgatása előtt ne távozzon el a rendőrkapitányságról”. Tehát ezen információból azon két fontos körülmény derül ki, hogy a rendőrségen önként megjelent személy esetében az „alapeset” az elvileg az, hogy nem kerül sor az előállításra, és a panaszosnál az előállítást mégis az indokolta, hogy először nem tudták, hogy ott miért jelent meg, később pedig őt gyanúsítottként kellett kihallgatni. A rendőrségi iratok arra utaló momentumot egyébként nem tartalmaznak, hogy a panaszos szökésétől kellett volna tartani, sőt együttműködő magatartása miatt még előállító helyiségben sem helyezték el.

Mindezek alapján, nem megkérdőjelezve a bűncselekmény elkövetésének gyanúját és a panaszos kihallgatásának szükségességét, a Testület úgy foglalt állást, hogy önmagában a bűncselekmény gyanúja nem szolgáltatott kellő indokot ahhoz, hogy a rendőrségen önként megjelenő panaszos előállítása felől intézkedjenek.

Az arányosság követelményének az a kevésbé jogkorlátozó megoldás felelt volna meg, ha először tájékoztatják a panaszost a kihallgatásának szükségességéről, és tisztázzák azt vele, hajlandó-e a kihallgatás céljából a rendőrségen maradni, vagy idézés alapján ott a későbbiekben megjelenni.

A Testület ezért megállapította, hogy aránytalanul került sor a panaszos előállítására, ami által sérült a személyi szabadsághoz való joga, ugyanakkor a sérelem fokát csekély fokúnak ítélte meg, tekintettel arra, hogy az előállításhoz szükséges jogalap fennállt.

Noha az előállítás jogszerűségének hiánya minden további, az előállításból következő intézkedést jogszerűtlenné tesz, a Testület mégis indokoltnak tartotta az előállítás időtartamára, és az előállítás indokának közlésére vonatkozó értékelést figyelemmel arra, hogy ezen körülményeket a panaszos kifejezetten sérelmezett.

b) Az előállítás időtartamának vizsgálatával összefüggésben a Testület az alábbiakra kíván rámutatni.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése tartalmazza az előállítás időtartamára vonatkozó rendelkezéseket. Ennek értelmében a személyi szabadságot csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át lehet korlátozni. Ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal, 4 órával meghosszabbíthatja, amennyiben ez indokolt és az előállítás célja még nem valósult meg. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

Az előállítás időtartamáról szóló igazolás szerint a panaszos személyi szabadságot korlátozó rendőri intézkedés foganatosítására 2011. január 23-án 12 óra 45 perctől 16 óra 35 került sor. Megállapítható tehát, hogy a rendőrség 3 óra 50 percen keresztül korlátozta szabadságában a panaszost. Az előállítást foganatosító rendőr kiegészítő jelentése szerint az ügyletes tiszt 12 óra 30 perckor utasította arra, hogy jelenjen meg a rendőrkapitányság várótermébe a panaszos előállítása végrehajtása érdekében. Ezután a panaszost az ór- és járőrszolgálati osztály leíró helyiségébe vitte – megjegyzendő, hogy a kihallgatásáig a panaszos itt tartózkodott –, ahol harminc percet vett igénybe a dokumentumok elkészítése, amit a r. főtörzsőrmester jelezett a nyomozó kollégáknak. Az egyéb szolgálati feladatok ellátása miatt a nyomozó kollégák csak 14 óra 12 perckor vették át a panaszost az ór- és járőrszolgálati osztálytól, akik ezután kezdték meg csak intézkedéseiket. A rendőrkapitányság vezetője tájékoztató levelében az előállítás időtartamát azzal indokolta, hogy az előállítás kezdetétől az átadás időpontjáig terjedő időben szükséges volt a panaszos ruházatát átvizsgálni, jelentést készíteni, a bűnügyi állományt értesíteni, másrészt a bűnügyi állományból ez idő alatt jelölték ki a kihallgatást végrehajtó személyt, akinek a kihallgatáshoz szükséges mértékben az iratokat át kellett tanulmányoznia. A panaszos kihallgatásáról szóló jegyzőkönyv tanúsága szerint 14 óra 34 perctől 16 óra 25 percig hallgatták ki őt.

A fentiek alapján megállapítható, hogy a panaszos előállítása a jogszabályban előírt időtartamon belül történt meg, amely idő alatt több, a panaszos személyét érintő intézkedésekre – így ruházatának átvizsgálására, a dokumentáció elkészítésére, majd a kihallgatást végrehajtó személy kijelölésére és gyanúsított kihallgatására – került sor. A panaszos előállítása során mintegy egy és negyed órán keresztül nem történt érdemi eljárási cselekmény. Az arányosság követelménye szem előtt tartásával (Rtv. 15. §) nem tartotta a Testület aránytalanul hosszúnak ezt az időszakot, valamint összességében az előállításnak a teljes időtartamát sem, **így megállapítható, hogy nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.**

c) Ezt követően a Testület azt vizsgálta, hogy tájékoztatták-e a panaszost az előállítás okáról és céljáról.

Ezzel összefüggésben az Rtv. és a Szolgálati Szabályzat a következőket rögzíti. Az Rtv. 20. § (2) bekezdése szerint a rendőr az intézkedés megkezdése előtt minden esetben köteles nevét, azonosító számát, illetve az intézkedés tényét és célját szóban közölni. Ez alól egyetlen eset lehet kivétel, nevezetesen, ha ez a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti, ebben az esetben ugyanis az intézkedés befejezésekor kell az igazolására szolgáló lépéseket megtenni. Az Rtv. idézett rendelkezéseit a Szolgálati Szabályzat 4. §-a egészíti ki. A 4. § (1) bekezdése szerint a rendőr az intézkedést – ha az a rendőri intézkedés eredményességét nem veszélyezteti – a napszaknak megfelelő köszönéssel, az intézkedés alá vont nemének, életkorának megfelelő megszólítással, ha egyenruhát visel tisztelegéssel, és a tervezett intézkedés megjelölése és célja, valamint neve és azonosító száma közlésével kezdi meg.

A fent idézett jogszabályhelyek tehát kötelezettségként írják elő a rendőrök részére önmaguk azonosítását és az alkalmazni kívánt intézkedések tényének és céljának közlését, amelyet az intézkedés kezdetekor vagy – amennyiben az a rendőri intézkedés eredményességét veszélyezteti – azt követően kell megtenni.

Az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése szerint pedig az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.

A panaszos úgy fogalmazott panaszában, hogy először nem tudta, hogy miért állítják elő, azzal kapcsolatosan nem közöltek semmit. Később derült csak ki számára, hogy volt barátnője feljelentette, a nyomozó ugyanis azt mondta neki „alapos a gyanú”. Ezzel szemben az intézkedő rendőr kiegészítő jelentésében előadta, hogy ő a jogszabályi előírásoknak megfelelően kezdte meg az intézkedést. Az előállítás végrehajtásáról szóló jelentés szerint a panaszos az előállításról szóló tájékoztatót és annak időtartamáról szóló igazolást megkapta. A jelentéshez tartozó „Nyilatkozat” elnevezésű dokumentumon a panaszos aláírásával igazoltan kijelentette, hogy az Rtv. 33. § (4) bekezdés alapján az előállítás okáról és annak várható időtartamáról szóló tájékoztatót szóban megkapta.

Látható, hogy a panaszosi és a rendőri állítás között ellentét húzódik, ugyanakkor a panaszos aláírásával igazolt módon úgy nyilatkozott, hogy szóban kapott tájékoztatót előállításának indokáról. A Testület szerint a panaszos ezen nyilatkozata az ellentét feloldására alkalmas volt, **ezért nem állapította meg ezen sérelem kapcsán sem a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának sérelmét.**

3) A Testület végezetül azt értékelte, hogy sérült-e a panaszos valamely alkotmányos alapjoga 2011. január 24-én és 25-én azzal, hogy csak hosszas várakozás után tudta a megtenni a feljelentését.

A dokumentumok szerint 2011. január 24-én a panaszos 14 óra 43 perckor jelent meg a rendőrségen, majd ezt követően négy órával később, 18 óra 49 perckor tette meg feljelentését. 2011. január 25-én pedig 9 óra 16 perckor jelent meg a panaszos és 11 óra 27 perckor kezdte meg feljelentését rögzíteni egy r. hadnagy.

A rendőrkapitányság vezetője arról nyújtott tájékoztatást, hogy érkezési sorrendben történik a feljelentések rögzítése, és abban az esetben változik ez a sorrend, ha olyan ügy miatt fordul valaki a rendőrséghez, ami miatt halaszthatatlan nyomozati cselekmény foganatosítása szükséges. Hozzátette azt is, hogy a panaszos által előadottak ilyen cselekmény megtétele nem volt szükségszerű. A rendőrkapitányságra érkező személyek panaszait, bejelentéseit és feljelentéseit hivatali időben két fő rögzíti, munkaidőn túl (hétfőtől csütörtökig 16 óra, pénteken 13 óra 30 perc) pedig a szolgálatban levő forrónyomos állomány látja el (általában négy fő), akiknek a feljelentések rögzítésén túl feladata a halaszthatatlan nyomozati cselekmények végrehajtása is.

Megjegyzendő egyébként, hogy a panaszos feljelentést nem csupán személyesen, szóban teheti meg a rendőrségen, az annak csak egyik lehetséges módja. A Be. 172. §-a úgy rendelkezik a feljelentés megtételének helyéről, módjáról úgy rendelkezik: a feljelentést rendszerint az ügyésznél vagy a nyomozó hatóságnál kell írásban vagy szóban megtenni. A szóban tett feljelentést jegyzőkönyvbe kell foglalni. Ha tehát az érintett személy a szóban történő előadás választja az azzal járhat – jelen esetben a feljelentést rögzítő munkatársak létszáma, leterheltsége miatt –, hogy várakozni szükséges.

A panaszosnak ugyan valóban várakoznia kellett mindkét alkalommal azért, hogy feljelentését szóban jegyzőkönyvbe mondhassa, ugyanakkor annak lehetőségét biztosította a rendőrség, ezért pedig a Testület arra a következtetett, **hogy nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz való joga.**

VI.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy az egyes rendőri intézkedések és a panaszos szerinti rendőri mulasztások kapcsán alapjogsérelem egyrészről nem történt, másrészről pedig az előállítás aránytalan volta miatt csekély mértékben sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga, ennek megfelelően a Testület az Rtv. 93. §-ának (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint a panasz áttételéről döntött.

Budapest, 2011. október 26.

Dr. Juhász Imre
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Féja András
testületi tag

Dr. Kádár András Kristóf
testületi tag

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET